XIII. évfolyam Budapest. 109. szám. Hétfő, 1879. április 21.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.

Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó hivatal:
Budapest, IV. hímző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

TÁVIRATOK.

Komárom, ápril 20. (Az „Egyetértés“ távirata.) Komárom város függetlenségi párti választóinak mai imposans értekezletén gróf Zichy Ernő egyhangulag kikiáltatott jelöltül. Az értekezletben kerülbelül 3000 ember vett részt. A lelkesedés páratlan; diadal el nem maradhat.

Ungvár, apr. 20. (Az „Egyetértés“ távirata.) Ma két választói gyülés volt. Az egyik a Koronában kormánypárti, a másik a savanyuviz vendéglőben egyesült ellenzéki. A kormánypártiak gyülése jelöltté Nehrebeczky Györgyöt az egyesült ellenzékieké Ibrányi Lajost kiáltá ki; mindkettőnek zászlóját rögtön kitüzték. A függetlenségi párt holnap határoz a jelöltség ügyében. A választás május 6-án lesz.

Szeged, apr. 20 (Az „Egyetértés“ távirata“) Ma népes rendkivüli városi közgyülés tartatott. Az eddig érvényes épitkezési szabályok fölfüggesztettek, a városi tanács csupán csak a düledező házak további megrongálása ellen szolgáló épitkezésre adhat engedélyt. A tanács által a kárérték összeirására elrendelt munkálatot, mely szerint a kár alapjául a házadó százszorosa lett volna veendő, a közgyülés mint helytelent magáévá nem tette; a helyett bizottságot küldött ki a kormányelnök utasitásai szerinti összeirás elkészitésére, szintugy a város jövendő szabályozási és épitési tervének kidolgozására. A tanügy életre keltési tervének a miniszter lejöttéig előkészitése a tanügyi bizottságra és iskolaszékre bizatott. A vár átengedéséért a királynak, valamint a gyors közbenjárásért Tisza miniszterelnöknek köszönet szavaztatik. Egyuttal kérni fogja a város a tiszaparti sópajták lehordását is. Ezek és a laktanyák számára alkalmas telek kijelölése a kormány lejövendő megbizottaival közösen működendő bizottság dolga leend. Téglaégetésre a torontáli részen alkalmas földek jelöltettek ki. A vállalkozók az égetendő téglák ötszázalékát tartoznak a városnak adni. A 76,000 frtnyi évi fogyasztási adó bérösszegből márcziustól deczemberig két harmadrész elengedni kéretik. A népkörök hetvenes bizottsága Szeged ujjáalkotásának minden részletére vonatkozó eddig kidolgozott terveket, melyek részben igen életrevaló intézkedéseket hoznak javaslatba, a ma tartott majdnem teljes számu ülésen ujból megvitatta. Ma több müvelődési egylet tartotta első ülését. A Tisza reggelre két hüvelyket áradt; belviz reggel óta áll.

Bécs, apr. 20. A ma ide érkezett magyar kormánytagok délelőtt Stremayr miniszterhez mentek, hol közös miniszter konferenczia tartatott. — Egy közös miniszter tartása Bosznia és Herczegovina kormányzása kérdésében alkalmasint ő felsége elnöklete alatt egy e tárgyban kiküldött bizottság munkálata alapján fog tartatni. — Ő felsége holnap fogja fogadni a magyar miniszteriumot, melynek szerencsekivánatait Tisza miniszterelnök fogja kifejezni. — Szlávy magyar alsóházi elnök és a magyar törvényhozó testületek üdvözlő küldöttségének legtöbb tagja már megérkezett

Konstantinápoly, april 20. A szultán még mindig vonakodik a Novi-Bazár iránti konvenciót aláirni és ennek következtében komoly miniszterválság állott be. A nagyvezér és a külügyér lemondásának helyeztek kilátásba, ha a szultán megtagadná a meghatalmazást a konvenczió aláirására. A német nagykövet és az angol ügyvivő erélyesen léptek fel a szultánnál a konvenczió érdekében, ennek következtében a szultán egy irádét küldött, mely ezen meghatalmazást az aláirásra megadja, minélfogva a miniszterválság teljesen megszüntnek tekintendő.

Pétervár, april 20. Ma tartatott meg a nagykorunná lett Miklós nagyherczeg — Mihály nagyherczeg fiának — eskütételi ünnepélye. A német nagykövetei palotában a szükölködő német gyarmat felsegéllésére háromnap óta megnyitott bazár jól sikerült.

Prága, april 20. Az ország főmarsallja az országos bizottságokkal és a polgármester 15 városi tanácsossal ma Bécsbe utaznak és holnapután kihallgatáson fognak fogadtatni. A város minden részében már megkezdődtek a készületek egy nagyszerü kivilágitásra.

Pétervár. april 20. A „Regierungsbote“ egy császári rendeletet közöl, mely által Totleben, Loris-Melikoff gróf és Gurko tábornokok ideiglenes kormányzóknak neveztetnek ki Odessza, Charkow és Pétervár kormányzóságokba.

Salzburg, april 20. Mindez ideig a maishofeni katholikus politikai népegylet, a strasswalcheni tüzoltók, Leugau valamennyi községe és a herczegség betegsegélyző-egylet adtak be loyalitási feliratokat az országos elnökségnek, azon kérelemmel, hogy azokat a trón lábaihoz juttassa, a Radeczky-féle veterán-egylet, a katholikus politikai egylet a rupertegyletteel és a mihály-társulat Salzburgban ma ünnepélyes isteni tiszteletet tartottak. Az evangelikus templomban hasonlólag ünnepélyes isteni tisztelet tartatott. A salzburgi tüzoltó egyletek küldöttsége a felséges császári párhoz intézendő szerencsekivánatokat tett le az országos elnök kezeibe. Ma disz-hangverseny tartatik a mozarteumban és a katholikus politikai egylet is ünnepélyt ad.

Zara, april 20. Rodich báró helytartó „Andreas Hofer“ hadigőzösön épen most érkezett Pago, Arbe és a zarai kerülethez tartozó szigetcsoportozatok megszemlélésére.

Bécs, apr. 20. (B. C.) A magyar képviselőház küldöttségének tagjai ma délután Szlávy József elnöküknél értekezletet tartottak. Ma a magyar szent korona országaiból itt időző összes küldöttségek tagjai thea-estélyre hivatalosak báró Wenckheimhoz, hogy ott a holnapi teendők különféle módozatait megállapitsák.

Bécs. april 20. (B. C.) Adrássy, Tisza, Szapáry, Péchy és Kemény miniszterek, Tarkovics miniszteri tanácsos, Hilbert főpénzügyi tanácsos és Kupecz miniszteri titkár kiséretében ma reggel ide érkeztek. Tizenegytől két óráig közös értekezlet volt Stremayr miniszterelnöknél, melyben magyar részről Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry pénzügyminiszter, és b. Kemény kereskedelmi miniszter; osztrák részről ellenben Pretis pénzügyminiszter és Chlumetzky kereskedelmi miniszter vettek részt. A szerb vámszerződés tárgyaltatott, különös tekintettel a vasuti csatlakozás kérdésére, és elvileg megállapodás is jött létre, mely a király elnöklete alatt később tartandó miniszterlanácson fog jegyzőkönyvbe vétetni. A többi kérdések iránti további tárgyalások, a legközelebbi napokban fognak megejtetni, és pedig előbb a két fél miniszterei közt. Szende Béla honvédelmi-, Pauler igazságügyi miniszterek és br. Fejérváry államtitkár ma délután ide érkeztek. Az itt végbemenő ünnepélyek tartama idejére ennélfogva csak Trefort közoktatási miniszter marad Budapesten.

Bécs, apr. 20. (B. C.) A nagy elfogadás, melyen mindkét felség jelen lesz, holnap a következő sorrendben megy végbe: 11-től 1/4 12 óráig a közös miniszterek, a magyar és az osztrák miniszterek s a különféle központi főhatóságok elnökei; 1/4 12-től fél 12 óráig a magyar püspöki kar, a magyar főrendi- és képviselőház, Budapest főváros, a görög-keleti püspöki kar küldöttségei; 1/2 12-től 3/4 12 óráig a horvát tartománygyülés és a határőrvidék küldöttségei; 3/4 12-től 12 óráig Zágráb és Fiume városok küldöttségei fognak fogadtatni,

Bécs, april 20. (Az „Egyetértés“ távirata). (A tavaszi lóversenyek III. napja). A mai lóversenyek kitünő időben s nagyszámu közönség részvéte mellet folytak le. Az udvar részéről Albrecht és Vilmos fhgek voltak jelen. — A Welter-Stakesben (800 frt, urlovarok) Baltazzi Aristid Tallós-a könnyen nyert Beniczky Gábor Wild Youthja és még két versenytárs ellen. — A Trial-Stakest (2000 frt, háromévesek) hg. Hanau Móricz Amaranthus-a biztosan nyerte, br. Springer Gusztáv Ilonája második, Blaskovics Ernő Purdé-ja 3-dik, 6 futott. — Az eladó-versenyben Baltazzi Aristid Wartenburg-ja győzött br. Üchtritz Zs. Lady Milfordja ellen. — A handicapban (1000 frt. 1600 meter) 8 versenyző között gr. Henckel 3é. pej ménje Tristan első, hg, Hanau Móricz Cobweb-je második. — Az akadályversenyben gr. Eszterházy Miklós Fanatiker-je győzött gr. Eszterházy Mihály Légyottja ellen. — A Reiterclub akadályversenyben Söllinger kapitány Masquerade-ja ügyesen nyert 5 versenytárs között, br. Wesselenyi Béla Finum Rózsi-ja második.

Budapest, april 20.

Beaconsfield lord is, mint valamennyi europai kormány, a muszka czárnak megküldötte szerencse kivánatát ennek élete ellen elkövetett merénylet nem sikerülése felett. Ez oly de stylo udvariasság, melynek legkevesebb fontosságot nem tulajdonithatni. A czár Beaconsfield lordnak távirati uton fejezte ki köszönetét és ez alkalommal hangsulyozta azt, mennyire érdekében áll Európának az Anglia és Muszkaország közti barátságos viszony fentartása. Ezen válasznak sines nagyobb értéke, mint Beaconsfield lord szerencse kivánatának. A czár egyébiránt nagyon téved, ha az angol miniszterelnök levelében az angol nemzet közvéleményének kifejezését keresi és azt hiszi, hogy Anglia Muszkaországnak kiszolgáltatja az oda menekült nihilistákat. — A pétervári kabinet erre nézve csakugyan tett is lépéseket nem csak Angliában, hanem Svájczban is. — Az első kormánytól udvarias, mentegetődző, de tagadó választ kapott és ez az oka, hogy a muszka hivatalos lapok az ezen lépés tételéről szóló hireket meghazudtolják. Angliában átalán véve azt hiszik, hogy egyetlen egy kormány sem teljesitendi a czár ezen határozatát. Svájczról legkevésbé lehet ezt feltételezni. A franczia, németalföldi, belga és olasz kormányok az oda menekülőket legfeljebb is kiutasitják és arra kényszeritik, hogy hasonlólag Angliába meneküljenek, a törökök is vagy ezt teszik, vagy Kis-Ázsiába bellebbezik a muszka menekülőket. Ausztria-Magyarország és Muszkaország közt, ugy látszik, a barátságos viszony annyira meghült, hogy Muszkaország ide ily megkeresést nem intézend. Vajjon Németországtól fog-e ilyesmit kérni II. Sándor czár, azt majd meghalljuk, de alig képzelhető, hogy egy nihilista Németországban keressen menhelyet, mert akkor permetező esőből zápor alá kerülne.

A muszka czar ukáza.

A muszka czár folyó hó 17-dikén hat kormányzóságban kihirdettette az ostromállapotot, melyet kivonatban, mint az táviratilag közölve volt, már reprodukáltunk s ezennel azon ukáznak szószerinti szövegét adjuk, mely következőleg hangzik:

„Az utóbbi idők eseményei szembeötlőleg arra mutatnak, hogy Muszkaországban, egy, ha nem is nagyszámu, de makacs elvetemedettségében veszedelmes bünös banda létezik, mely czéljául tüzte ki az állami és társadalmi lét alapjai megrenditését. Ezen bünös banda nem szoritkozik egyedül lázitó kiáltványainak sajtó általi közlésére, melyek egyedül arra irányozvák, hogy a vallás tanait, a családi kötelékeket és vagyon jogokat halomra döntsék, de ezen gonosztevők azonkivül még a birodalom több magasb rangu hivatalnokai élete ellen gyilkolási merényleteket is követtek el. Ezen bünös merényletek még egy a császár élete ellen elkövetett merénylettel is tetézettek. Ily gonosztettek és a bünösöknél észlelt megbánás hiánya figyelmünket felkeltette, ugy annyira, hogy szükségesnek láttuk kivételes rendszabályok ideiglenes életbeléptetését elrendelni, egy részről a bünösök megbüntetése czéljából, más részről pedig, hogy a kormányhatalommal felruházott személyeknek a rend fenntartása érdekében szükséges jogokat biztositsunk. E végből a következő rendszabályok életléptetését tartottuk szükségesnek:

1) Pétervár, Charkow és Odessa kormányzóságoknak ideiglenes főkormányzókat adunk, azon rendkivüli teljhatalommal, mint az az alább következő pontokban ki van jelölve, és a minőkkel a moszkvai, varsói és kiewi főkormányzók már felvannak ruházva.

12) A pétervári, charkovi és odessai főkormányzóknak a hasonnevü kormányzóságok alá vannak rendelve. Ezen főkormányzók hatásköre alá fognak tartozni még némely szomszéd kormányzóságban fekvő helyek is, nem különben a moszkvai és kievi főkormányzóknak is hasonló hatáskörük lesz.

3) Mind ezen helyiségekben valamennyi polgári helyhatóság a főkormányzók hatalma alá esik, olyformán, mint ez a katonai hatóságoknál háboru idejében alkalmazott statutum 46. czikke értelmében be van hozva, a főkormányzók azon teljhatalommal ruháztatnak fel, minővel a katonai főparancsnokok birnak oly vidékeken, hol a háboru állapot proklamáltatott; ezen hatáskör kiterjesztetik mindennemü tanintézetekre is.

4) A főkormányzókra bizatik a polgári hatóság alatt álló személyeket hadi törvényszék alá helyezése, valamennyi az ő hatáskörük alatt lévő helységekben, valamint a hadi törvények által meg szabott büntetések alkalmazása, még pedig ez a mult évi augusztus 9-iki ukáz által kijelölt kivételes esetekre is kiterjesztetik, oly politikai és az igazgatási rend ellen elkövetett vétségekre, melyek különben a rendes fenyitő eljárásra tartoznak.

5) A fennebbi eljárás valamennyi oly esetben is alkalmazandó, melyekre nézve a vádlottak még eddig törvényszék elibe nem állittattak.

6) A főkormányzóknak még jogukban áll:

a) minden egyént igazgatási uton az illető helységekből eltávolitani, ha ott időzésük károsnak ismertetik.

b) közvetlen személyes belátásuk szerint minden különbség nélkül mindenkit elfogathatni, ha ez szükségesnek látszik.

c) hirlapokat, ha azok iránya veszedelmes, ideiglenesen vagy mindenkorra betiltani.

d) átalán oly rendszabályokat tenni, melyek a csend fenntartására szükségeseknek látszanak.

A fennebbi ukáz az igazgató szenátushoz van intézve és a czártól s játkezüleg aláirva.

A muszka sajtó a czár elleni merényletről.

A muszka lapoknak a 14-diki merényletre vonatkozó itéletei átalán véve két csoportozatra osztalnak. A muszka lapok egy része a merényletben egy titkos társaság müvét látja, mely már több rendbeli gyilkosságot és merényletet követtetett el, mások ellenben, kivált a jelen esetben, egy idegen, nem muszka társaság vagy párt működését gyanitják, mely külügyi politikai czélokat akar elérni és Muszkaországot ártalmatlanná kivánja tenni Európával szemben. Bármennyire esztelen is ezen másik nézet, ugy még is a muszka lapok legnagyobb része ezt vitatja. Ezen közlönyök vakultsága és zavara annyira megy, hogy e tekintetben egész Nyugat-Európát és kivált Ausztria-Magyarországot és a lengyeleket bélyegzik meg mint izgatókat és bünösöket, kik Muszkaország ellen fondorkodnak és annak romlására összeesküsznek és azt előkészitik.

A „Golos“, Muszkaország legszabadelvübb és legbefolyásosabb lapja, mely azonban némelykor a nihilistikus nézetek felé hajlik, f. hó 16-diki számában ezeket mondja: „A császár ellen elkövetett merénylet ténye magában véve annyira megfoghatatlan, hogy sokan (?) hajlandók külbefelyásokban felvilágositást keresni. Ezen felvilágositás valószinüleg mi hamar fog bekövetkezni, be kell következnie. Feladatunk tehát ezen külbefolyásokat ártalmatlanokká, sőt lehetetlenekké tenni. Muszkaországnak nem szabad többé megengedni, hogy ijjeszszék és hajhászszák stb.

Sokkal világosabban fejezi ki magát a pétervári „Birzewaja Gazeta“, mely a Muszkaországban támadt forrongásokért senkit mást mint a lengyeleket teszi felelősökké. Ezen lap a többek közt azt irja: „Nem a mi tanuló ifjuságunk, nem Muszkaország szabadon gondolkodó köreiben keresendő a gyalázatos büntettek forrása. Nem, azt ott kell keresni, hol a jobbágyság csontváza összpontosul, a lengyel slachtában, hol csavargó és esztelen emberek tartózkodnak, kik a muszka ifjuság jóhiszeműségét kiaknázzák és szándékosan vizet zavarnak, hogy abban könnyen halászszanak.“

A „Petersburgskija Gaseta“ buzgalmában annyira megy, hogy azt állitja, miszerint a muszkaországi zavargások Ausztria-Magyarországból okoztatnak és szittatnak. „Onnét“, irja ezen lap, „jönnek a nagy eszközök a kormányellenes propaganda élesztésére hazánkban. **Ez a keleti kérdés megoldásával szoros kapcsolatban áll.“**

Szeged, apr. 18.

— Külön tudósitónktól. —

(K. Zs.) Azt bizony könnyen elbiheti most nekünk szegedieknek az egész világ, hogy nem érünk rá pletykálni. Ennél kisebb gondunk is nagyobb. És mégis pletyka-e, vagy mi, amit Szegeden néhány nap óta a verebek is csiripelnek?

Bár bletyka volna és hazugság az első szótól az utolsóig, bár zörgött volna most egyszer a falevél hiába! Mert az kétségkivül szégyene volna Szegednek, ha az általános pusztulás idején kerülne benne ember, elég elvetemült, meglopni szerencsétlen testvéreit, meglopni a raktárt, melybe könyöradományul hordott össze élelmi czikkeket az ország jószivüsége, részvéte!

Kétszeres szégyene, ha ez az ember a város főjegyzője volna, ki jobban tudja, mint bárki más, hogy ezt a rombadlőt szegény várost, az ország segélye mellett, csak kiváló polgárai és hivatalnokai becsületessége, önfeláldozó müködése mentheti meg a jövőnek.

Pedig napok óta beszélnek ilyenforma esetet szerte a városban. Ugy terjed, mint a futó tüz. rémülést, megbotránkozást idézve elő minden jobb érzésü embernél. S én napok óta hallgatom a részleteit anélkül, hogy képes lettem volna elhinni, avagy a nyilvánosság terén tovább adni. Hiszen oly nagy szükségünk van és lesz az ország föltétlen becsülésére és bizalmára, hogy vétkes dolog volna csak egy perczig is abban a hiszemben hagyni a közönséget, hogy a megpróbáltatás e nehéz napjaiban még saját fiaink büne is sebet üt rajtunk.

Valaminthogy vétek lenne az ellenkező is. Ha igaz, amit szerte beszélnek, bünrészesség számába menne a takargatás, leplezgetés.

Egy embert, vagy többet ha el is fognak itélni, de vége lesz a gyanusitgatásnak, a mendemondának, mely, mint a hóforgateg, óriási dimensiókban növekedve szokta veszedelmes utját folytatni szerte a világban és az adott körülmények közt ránk nézve annál veszélyesebb lenne, mert utközben elsöpörhetné azt a nagyszerü részvétet, melynek már ezideig is oly sokat köszönhetünk.

Annál is inkább elérkezettnek látom pedig az időt, hogy ez ügyet szellőztessem s ezzel annak földeritésére itt is mód nyujtassék, mert Szegeden már tul vagyunk a puszta mendemondán egyik helybeli lap férfias fölszólalása által, és igy a dolog már is a nyilvánosság terére jutott.

A „Szegedi Napló“ április 18-iki 84-ik száma ugyanis a következőket irja:

„Botrányos hir a városban. Az élelmezési bizottság egyik tagjáról, Reizner Jánosról néhány nap óta furcsa hirek keringenek, élénk s megbotránkoztató beszélgetés tárgyai. Nem akartuk e hireket registrálni, nehogy eléje vágjunk egy hivatalból elrendelendő s tudomásunk szerint folyamatba levő vizsgálatnak. De a hir jobban-jobban terjed. Bár napok multak el, lecsillapitására nem történt semmi. A bizalmatlanság tüzként terjed. E Reizner-féle ügy ma egy népes gyülekezetben lett viharos eszmecsere trágyává. Nem merjük ma sem qualificálni ez eseményt, de hallgatnunk sem szabad tovább, mert a hatóság méltóságát oly nehéz napokban, midőn azt a hatóság maga — nem tudni mi okból — elmulasztja megőrizni, a sajtó egyik föladata. — A vádak, melyek némi élelmezési tárgyak elidegenitésére vonatkoznak, már természetüknél fogva valószinütlenek, s hogy mégis oly hirtelen terjedtek el, annak oka legfőkép abban rejlik, hogy azokat két városi képviselő, Kalmár Imre és Masa urak terjesztették. Azonban azt nem lehet sem Szeged város, sem hatósága jó hirnevével összeegyeztetni, hogy egy városi tisztviselő nevéhez megtorlatlanul ilyféle vádak tapadjanak, aminőkkel Reiznert illetik. Vagy igaz, ami ellene fölhazatott — s akkor nem tarthatja meg tovább helyét, hová a közbizalom emelte: vagy igaztalan a vád s akkor bünhődjenek a rágalmazók, vagy erre vagy arra dől, de függőben az ügy tovább nem maradhat.“

Természetes, hogy e közlemény mindenkinek jól esett Szegeden. Mert általában érzik a földerités szükséges voltát.

Addig, mig ez megtörténnék, merészebbnél merészebb részleteket adnak szájról szájra.

Ezeket mellőzöm. Hadd álljon itt az a versió, melyet én mint bizonyosat hallottam, melyről senki sem szeretné jobban, mint én, ha teljesen valótlannak mutatkoznék.

A Rókus-belvárosi élelmezési bizottság kebelében — ugy látszik — már korábban merültek föl bizalmatlankodások. Erre vall azon körülmény, hogy e bizottság a mult héten titkos tanácskozásban elhatározta, miszerint azontul csakis kedd, és péntéki napokon lehessen a raktárt fölnyitni s akkor is mindig egy bizottsági tag ellenőrzése mellett. Azért tünt föl, mert vasárnap Kalmár Imre és Masa városi képviselőknek és a nevezett élelmezési bizottság tagjainak, hogy a raktár ajtaja nyitva van és előtte kocsi áll. Belépvén, Reizner János főjegyzőt és az ipát Jeneit találták ott, kik a zsákok tartalmának megvizsgálásával voltak elfoglalva. Kalmár és Masa nem tettek semmi kérdést, hanem a vashid felé mentek és később ott találkoztak a raktár előtt állott kocsival, melyen 5 zsák különféle élelmiszer (liszt, hus stb. szállittatott.

Kalmár e dologról jelentést tett Dáni főispánnak és a föntebb előadott körülményekről állitólag jegyzőkönyv is vétetett föl.

Bár miként álljon is a dolog, annyi bizonyos, hogy, mert közszájon forog, föl kell deriteni a legkisebb részletekig, nehogy idő folytán megnőjjön vagy fogyjon mint a hold. S tán leginkább Reizner érdekében áll a mielőbbi tisztázás, mert a forgalomba hozott hirek bizony ellene szólnak, s habár valótlanok (a mit én hiszek is, szeretek is hinni) mégis kelletlen árnyat vetnek eddig becsülettel megfutott közpályájára, melyen, bizvást el lehet mondani, sok hasznos szolgálatot tett a városnak.

Szeged, april 19.

A veszedelmes elem ismét kezdi előbbi birtokát visszafoglalni; most ugyan csak fokonként, lassabban árrad. Az imént már száraz, poros helyek kezdenek ismét elborittatni.

Az osztrák vasuttársulat nagy erőfeszitéseket tesz a pálya helyreállitására. Azonban az áradó vizzel neki is nehéz küzdelme van. Több mint ezer méter már egészen fel van emelve az áthágott töltésből, meg is van töltve, még pedig nagy részt tiszta szinkavicscsal. Egy másik ezer méternyi félig feltöltve az uj viz által ujra elborittatott. Az ez után következő ezer méternél a régi sinekre fektetett kereszt patkafákra, ismét ezekre hosszában helyezett fenyőszálakra lesznek az uj küszöbfák elhelyezve, oly formán, hogy a régi vasut egy időre egészen alól marad s ez kettős keresztezést nyer, mi által a sinek 60 cmnyi emelkedést nyernek. Ezután következik Szeged felé a legmélyebb hely; itt a pálya egym ástól 3 méternyire vert hidlábakra lesz helyezve. Az egypár sin, széltében négy lábon fog nyugodni.

Mindezen uj müveken néhány száz méternyi vonalrész hijával az anyaghordó vonatok folyvást közlekednek.

Gregerson a szilárd hitelü vállalkozó 12 vezető mérnök és felügyelővel, 15 pallérral, 150 ács, 60 olasz, 6—700 magyar napszámossal dolgozik. Az osztrák vasut társulatnak 1200 embere van.

Igy összesen ezen a pályarészen közel 2000 ember dolgozik. A fő az, hogy a munkavezetés gyakorlatilag és elméletileg egyaránt kiképzett férfiak kezében van; minden munkás helyén működik s minden vezető érti, ismeri feladatát.

Az osztrák vasutnak, még ezentul az alföldi vasut egy részét is fel kell emelnie azon ponton, hol a két pálya egymást keresztezi.

Nehezen hihető, de a vezetők hiszik, hogy e hó végével a közlekedést helyre állitják.

Egyuttal szabad legyen itt nekem nyilt számadást tennem:

Kossuth Lajos általadott 500 arany frankot osztrák értékben	165 frt — kr.
A. Millot zürichi kereskedőház által családom részére adott .	100 „ — „
Mayer és társa viezenbádi czég által szabad rendelkezésemre bocsátott	11 „ 51 „
Budapesti asztalos segédek által	25 „ — „
Kis-Pest polgárai által gyüjtött .	32 „ 78 „
Összesen	334 frt 29 krt

a belügyminiszteriumnak adtam át.

Ezt azért kell megemlitenem, mert igen veszedelmes dolognak tartanám, ha a segélypénzek elforgácsoltatnának s a kiosztás különböző oldalról kezdetnék meg.

Bakay Nándor.

Kormányi intézkedések Szeged érdekében.

A kormánynak Szegedet illető legutóbbi intézkedéseiről a belügyminiszteriumból a következő értesitést küldték be hozzánk:

„A kormány Jekelfalussy Lajos belügyminiszteri tanácsost küldötte ki, hogy ugy Szegeden, mint a közelebb és távolabb városokban és községekben a mentési munkálatokat, a menekültek elszállásolását, élelemmel és ruhával való ellátását szorgosan megfigyelvén, a megtekintett helyeken a találandókhoz képest rögtön intézkedjék, vagy a kormányhoz teendő jelentésében, a Budapesről foganatositandó intézkedésekre nézve kimeritő és biztos adatokat szolgáltasson.

Annak jelzésére, hogy minő gondoskodás, hánynemü intézkedés és teendők jutottak még osztályrészeül és várnak még a kormányra, elég legyen felemlitenünk, hogy az árviz által sujtottak közül egyedül Szegeden és a szegedi tanyákon 48.000-en felül vannak elhelyezve, magában a t.-kanizsai járásban pedig 14000-nél többen.

A kormány küldötte nyert utasításához hiven figyelmét és gondoskodását nemcsak a jelenre, hanem a jövőre nézve is kiterjesztette, és a kérdéseire tett válaszokból pontos jegyzékbe vette mindazokat a tételeket, melyek a kellő elhelyezésre. élelmezésre, és ruházásra, a visszatérők általános ellátására, munkások alkalmazására, közegészségügyre, közbiztonságra, a vagyonmentésre, halottak eltávolitása és eltakaritására, az állathullák megsemmisitésére, a város területén barakkok épitésére vonatkoznak.

Sőt a kormány Szeged városa iránt való részvétének küldötte által, azon kérdésben adott kifejezést „Minő kormány-intézkedéseket tartanának ők magok szükségeseknek a város érdekében?“

Felvétetvén a kenyér-szükségletnek, mint legmellőzhetetlenebb élelmi czikknek összege, minthogy a nagyrészben elpusztult város annak előállitására képtelen, a kormány részéről intézkedés lesz téve, hogy tábori kemenczék állittassanak, melyek a kellő készletet időnkint kiszolgáltassák. Mai napig csupán Szegeden naponkint 18.000 adag kenyér osztatott ki.

Némi tájékozásul azt is megemlitjük, hogy csupán Szegeden, a t.-kanizsai járásban, Nagy-Kikindán, Zsombolyán és Nagy-Szent-Miklóson 19,905 ruhanemü szükségeltetik.

A legszükségesebb ruhanemüek már részben eiküldettek, részben rövid idő alatt elküldetnek.

A rekonstrukczió érdekében sem feletkezett meg a kormány Szegedről. Miután az épitkezési faanyagok jutányos és könnyen leróható költséggel járó beszerezhetésére nézve már előbb intézkedett, most ujabban azon kérdéssel járult Szeged városa főispánjához, van-e elég téglavetőjük alkalmas téglák előállitására; szükséges e uj téglavetők felállitása, és hol volnának azok legczélszerübben felállithatók.

Örömmel vett a kormány a leküldött miniszteri megbizott jelentéséből tudomást, a hatóságok ernyedetlen munkásságáról s a lakosság példás, higgadt magatartásáról.

Legujabb időben a Szegedről menekültek csoportosan vándoroltak vissza Szeged város területére és annak közvetlen szomszédságába: Szőregre és Uj-Szegedre; minthogy pedig addig, mig Szeged város vizmentes és lakható nem lesz, azoknak biztos, sőt türhető elhelyezésük lehetetlen lesz, elrendeltetett: hogy az olyan menekültek, a kik nem munkaképesek, különösen az elaggottaknak, asszonyoknak és gyermekeknek jelenlegi menhelyeikről Szegedre, Szőregre és Uj-Szegedre a visszautazás egyátalán meg ne engedtessék. A munkaképes menekültek, ha menekülési helyeiken tisztességes munkát nyernek, arra erélyesen szoritandók, valamint, ha munkaszerzés tekintetéből más helyre kivánkoznának, elszállitásukra nézve a kellő intézkedések foganatositandók.

Az egészségügyi állapot mindenütt teljesen kielégitő. — A kormány részéről e tekintetben foganatositott intézkedések a legczélszerüebbnek bizonyultak és pontosan végrehajtatnak és megtartatnak. A vidéken elhelyezett menekülteknek nemcsak gyógykezelésükről van gondoskodva, de azon

kivül a községi és járási, többször a megyei orvosok által is naponkint megvizsgáltatnak.

Ragályos betegségek tünetei eddigelé sehol sem fordultak elő.

A vizárban naponkint feltalált halottak koporsóba tétetnek, oltatlan mészszel fertőztelenittetnek és biztos felismerésök után eltemettetnek.

Az állathullák megégettetnek.

A közbiztonsági állapot mindenütt kielégitő.

A zöldvizártóli félelemtől Szeged vidékén a megrongált Tiszatöltések és védgátak mindenütt és folytonosan javittatnak; e tekintetben példás munkásságot fejtenek ki a csongrádiak, mindszentiek, szentesiek és hold-mező-vásárhelyiek, a miért biztosan remélhető, hogy a netán beálló ujabb vizáradás rombolásától megvédekezhetnek.

Szeged város tanácsa, előkelőbb városi polgárai és bizottsági tagjai, a rendkivüli állapot tartamára egy királyi biztos kinevezését elkerülhetlenül szükségesnek ismerték el és önkormányzati jogukat csakis gazdasági ügyeikre nézve határozták fenntartani."

UJDONSÁGOK.

— april 20.

— Személyi hirek. Trefort kivételével az összes miniszterek Bécsbe utaztak. — Haynald és Samassa érsekek, Mazuranics bán és Ivácskovics patriarcha tegnap szintén Bécsbe érkeztek az ünnepélyekre.

— A királyezüstlakodalma. Bécs városában e hó 24-én ünneplik meg az uralkodó pár házasságának 25-ik évfordulóját. Ausztria népei ez alkalommal nagyszerü ovációkban részesitik császárjokat, ki nekik alkotmányt és parlamentet adott s az osztrák császárság minden részéből nagy számmal sietnek bemutatni előtte hódolatukat. Magyarországból szintén mennek fel ez alkalommal küldöttségek, nevezetesen az országgyülés két házáé és Budapest fővárosáé, képviselendők Magyarországot az osztrák ünnepélyen. Kezdetben tudvalevőleg Budapesten is terveztek e napra ünnepélyeket, minthogy azonban a lakosságban a megkivántató részvét és lelkesedés nem igen mutatkozott, felhagytak a dologgal, s mind össze is hivatalos körökben ülik meg e napot, halvány viszfényeül mintegy az osztrákok fényes ováczióinak. Az ünnepélyességek, a mint Bécsben terveztetnek, valóban nagyszerüeknek igérkeznek s a bécsi nép ismert kuriózitásában már hónapok óta egyébbel sem foglalkozik, mint az e napon kifejtendő pompával és látványosságokkal. A programm már végleg és részletesen meg van állapitva; fő részét tudvalevőleg egy diszmenet teszi, mely abból áll, hogy az uralkodó pár előtt középkori öltönyökben nemesek, lovagok, vadászok és mesteremberek fognak elvonulni. E menetet Makart bécsi festész tervezte, s a hozzá szükséges jelmezeken, koesikon, jelvényeken stb. az egész bécsi iparos világ már hónapok óta dolgozik; s a diszmenetben résztvevendő lovasok szintén hónapok óta járják a — lovagló iskolákat. Az ünnepély lefolyása a következő lesz:

Midőn az uralkodó pár a részére felállitott diszsátorban megjelenik, a bécsi polgármester üdvözlő beszédet intéz hozzá. Ezután a bécsi férfidalegylet alkalmi dalt énekel; ezután egy adott jelre megindul a diszmenet a következő rendben: I. osztály: A bécsi egyetemek tanulói élükön zászlóval; a torna egyletek, lövő-egyletek és egy csapat vadász lóháton. II. osztály: Az egyletek és ipartársulatok küldöttei fekete ruhában zászlókkal és jelvényekkel. — A következő III. osztály már középkori öltönyt és jelvényeket visel. Ebben részt vesz két hirnök lóháton, Bécs város szineiben, mellökön a város czimerével. Öt polgár legény lóháton fekete-sárga zászlóval. Öt polgár legény Bécs város zászlajával. Öt polgár legény bajor zászlóval. Egy városi zenekar 30 főből. Ezután jönnek az egyes társadalmi foglalkozásokat és osztályokat feltüntető csoportozatok: a vadászat, kertészet, szőllőmüvelés, bányászat, pékek és molnárok, czukrászok, majorosok mészárosok, hentesek, kocsmárosok, ruhakészitők, borbélyok, szövő-iparosok, posztósok, pokróczkészitők, timárok, bognárok, esztergályosok, ácsok, asztalosok, üvegesek, kádárok, cserepezők, mázolók, órások, gépészek, fuvarosok stb. Kereskedelem. Hajózás. Vasutak, kovácsok, üstkészitők, bádogosok, rézöntők, könyvnyomtatók. A képzőmüvészek csoportja; s végül egy hegyi vadásztársaság a tüzoltók s a bécsi rokkant katonák küldöttsége. Mind e csoportozatok saját jelvényeikkel fognak elvonulni a király előtt. A kádárok pl. nagy hordót visznek kocsin, a vasutak egy gőzmozdonyt vontatnak, a hajósok egy gőzhajót; a nyomdászok négylovas kocsin viszik szerszámaikat, szintugy a kocsigyárosok, ácsok stb. A merre a menet elvonul, állványok készittetnek s azokon a helyek pénzért áruba bocsáttatnak; az illető házak utczai ablakai már mind lefoglalvák s átalában a kivánesi közönség mesés árakat fizettet a bécsiekkel. — Este a szinházakban disz előadás lesz; ezek közt legérdekesebbnek igérkezik az udvari operáé, hol az osztrák-magyar monarchia minden népének dalait és tánezait fogják bemutatni.

— A Margitszigetről. A fővárosi nép e kies mulató helyét ma nyitották meg a közönség előtt. A fürdőivad első napján meglepő részvétlenség nyilatkozott a sziget iránt, s alig egy-két vállalkozóbb szellemü sétáló merészkedett annyira, hogy esernyővel gondosan fölfegyverkezve a szigetet meglátogassa. A délelőtti órákban a hajók rendesen üresen kötöttek ki a szigeten, s délután is könnyen meglehetett olvasni az érkezőket minden fordulon. E részvétlenség oka bizonyára a már hetek óta tartó megbizhatlan időjárás, mely egy félórai mosolygó verőfény után olyankor öblinti nyakon az embert egy kis szapora esővel, a mikor meg se gondolná. A szigeten még meglehetős zajtalan az élet; a nyári lakok még üresek, a sétányokon csak néha tünik fel egy-egy tót kertész alakja, s az is még annyira szokatlannak tekinti az idegen embert a szigeten, hogy emberség tudóan köszön neki, mikor mellette elmegy. Minden hideg szél és borongó ég mellett is azonban a sziget már némi jeleit mutatja annak, hogy nemsokára tavasz lesz; a pázsit, ha az ember lehajolva haránt nézi, már zöldnek látszik, felülről nézve még nagyon kibarnállik közüle a föld. A fákra némi fantáziával már szintén rájok lehet fogni a zöld szint; a virágágyakkal ez még nem egészen sikerül, mivel ezek legtöbbjébe csak most kezdik hordani a televényt. Mindez persze másképp lesz egy pár hét mulva, a mező kizöldül, a fák kileveleznek, s a közönség épen oly nagy számmal vándorol az addig remélhetőleg kikavicsozandó utakon, mint más esztendőkben.

— Gyilkosság Ujpesten. Ujpesten ma délutáni 3—4 óra tájban az ottani Lőrincz-utcza 29. számu házában borzasztó gyilkosság követtetett el. E házban két csizmadia lakott, bizonyos Slezák János és Ritter Ferdinánd. — Ez utóbbi minduntalan veszekedett amazzal, s ma már annyira ment a szitkozódásban, hogy Slezák fia jónak látta a ház tulajdonosát elhivni a veszekedő megfékezésére. A házi ur Mártinek délután meg is jelent a háznál s Rittert kérdőre vonta. Ritter, kit épen a koresmából hivtak elő, alig hallotta a gazda fenyitő szavait, Slezákra rohant s ütlegelni kezdé azt. Slezák fia ezt látva, neki ment Ritternek, s midőn ez őt valami szerszámmal kezén megsebezte, dühbe jött, és előkapván bicskáját, Ritter mellén és füle alatt össze szurkálta, ugy, hogy ez rögtön halva rogyott össze. A gyilkos azonnal jelentkezett a városházán, hol mindjárt kihallgatták, s még ma este átszállitották a Fortuna-épületbe; sebei miatt azonban a rabkórházba kellett vinni. — A megölt Ritter igen veszekedő természetü ember volt, kinek már a törvényszék előtt is volt baja. Öt kis gyermeke maradt.

— A zeréndi árvizről Aradmegye alispánja tegnapelőtt részletes jelentést tett a közigazgatási bizottságban. Előadván, hogy a Körös Bél-Zerénd, Tamásda és Miske határait elöntvén, Nagy-Zeréndet is áldozatul ejté, részletesen vázolta a viz betörését, mely, mind mondá, egy végzetes tévedés következménye volt A Körös szabályozó társulat töltéseibe ugyanis a belvizek levezetése czéljából vascsövek vannak alkalmazva, melyek a folyómeder felől jól záródó vasajtóval vannak ellátva, olyformán, hogy ha a Körös medrében leapad a viz, a levezetendő belvizek kinyomják a vasajtót s lefolynak, mire a folyó természetes árja ujra becsapja azt s nem lehet félni, hogy az ár betódul rajta. Ez a költséges zsiliprendszert helyettesiti e töltéseknél. A Lőcsfoknál, mely Zerénd felett 200 ölnyire fekszik, szintén van ilyen vascső s e csőnél már husvét első napján észlelték a viz átszivárgását. Jelentést tettek a Körös-szabály.-társ. mérnökének, a ki azt hitte, hogy a vascső mélyen vizben levő s igy nem látható ajtajának van baja, akként intézkedett tehát, hogy e csövet betömesse. Midőn aztán ez intézkedéseit foganatositandó, a helyszinére csolnakázott, akkor látta, hogy a csőnek semmi hibája nincs, hanem a viz a cső alatt mossa át a töltést. Már ekkor embervastagságban bugyogott fel a töltés alsó részéről a viz, mely természetesen oly sok földet ragadott el magával, hogy a töltés megsüppedt, Mivel pedig a viz, mely a gát szinét már előbb érinté, folyton növekedett, csakhamar átesapott a töltés koronáján s a körtöltést egész az államutig teljes hosszában ellepte. Az árviz ellen igy hiába védekezett a szegény lakosság. A viz az egész községet elárasztotta. A kár, daczára annak, hogy életveszély nem történt s a háziállatok és ingóságok megmenthetők voltak, tetemes, mert már ma lehet mondani, hogy a község kétharmada rommá lesz, és 180—200 ház össze fog omlani. — Eddig már 56 ház össze is dőlt. Kétszáz család okvetlenül teljesen tönkre jut, nem is számitva, hogy az elöntött nagy területen levő vetések semmivé tétetnek, bár a viz apadóban van, s az álami főmérnök minden intézkedést megtett arra, hogy a viz gyorsan legyen levezethető. Előadta ezután az alispán azon intézkedéseket, melyeket ő az árvizzel szemben tett. Jelentést tett a miniszteriumnál, kérvén, hogy az adakozások országszerte megindittassanak, a megyében ő maga inditá meg a gyüjtéseket. Egyszersmind javaslatot tett a kormánynak, hogy a szegediek javára befolyt s még a megyei pénztárban levő adakozások, melyek aradmegye lakosságától folytak be, az illettő adakozók beleegyezésével a zeréndiek javára fordithatók legyenek. Egyelőre különben a megyei szegényalapból szükséges összegeket kiutalványozta, hogy az ideiglenes segélyezés eszközölhető legyen. Felemlite végül, hogy tegnapelőtt a facséti puszta (József főherczeg uradalma) szintén veszélyben volt s ott 120 tagból álló gazdasági személyzet és sok hasznos háziállat fenyegetve volt

— Jókai Bécsben. A bécsi egyetem magyar tanulói és egy osztrák tanuló egylet egyesülve fölkérték Jókait, hogy egy általuk rendezendő estélyen tartson felolvasást a két kor javára. A felolvasást Jókai ma tartotta meg mint nekünk távirják, nagy és diszes közönség előtt, mely érdekkel hallgatta végig a „Csöndés évek történetét." E „csöndes évek" azok az esztendők, melyek a háborukat követik, s melyekről a történetirók kevés örvendetest szoktak fő jegyezni. Jókai sem jegyzett fel rólunk ilyest, sőt ellenkezőleg sikerült humorral rajzolgatta azok nyomoruságát, s a gazdasági hanyatlást, mely az ilyen években beállani szokott. Jókai mint maga megmondá, azért vette tollára e tárgyat, hogy elrettentő példát mutasson fel mindazoknak, a kik a mult években az orosz ellen háborut akartak inditani. Okoskodása olyan meggyőző erővel birt, mintha valaki az mondaná: „Ne vágjuk agyon ellenségünket, mert mit ér az nekünk, ha agyon vágjuk is, a kardunk menthetetlenül kiesorbul belé." A hallgatóság azonban megtapsolta, sőt meg is éljenezte Jókait. A felolvasás különben a hét éves háboru és a franczia hadjáratok utáni „csöndes évekkel" foglalkozik, s a szerző egyik legujabb regényéhez, a Rab Rábyhoz szükségelt kortanulmányok összefoglalása. — Jókai tiszteletére ma este diszlakoma volt a Hotel Metropoleban, mely alkalommal Jókai hosszu felköszöntőt mondott az osztrák és magyar ifjuság közti egyetértésre.

— A szegediek javára a belügyminiszternél begyült eddig értékekben 108.842 frt 62½ kr; bankjegyekben 1,266.806 frt 69 kr. — Külföldről az adományok még mindig nagy menyniségben érkeznek.

— Mozgósitási ügy. A vasuti igazgatóságok értesitették azon vasuti tisztviselőket, a kik egyszersmind tartalékos tisztek, hogy a közlekedési miniszteriumnak f. hó 4-én kelt meghagyása folytán netaláni háboru vagy mozgósitás esetében a mozgósitás befejeztéig polgári alkalmazásban megmaradhatnak, de azután tényleges katonai szolgálatra bevonulni kötelesek. Tudtul adatott egyszersmind az illetőknek, hogy a mozgósitás az eziránt legfelsőbb helyről kiadott rendelet napjától számitandó 26 nap alatt fejeztetik be.

— Fegyelmi eljárás 32 község előljárósága ellen. Aradmegye közigazgatási bizottsága tegnapi ülésében, mint az „Alföld" irja, a tanfelügyelő inditványára 32 község előljárósága ellen elrendelte a fegyelmi eljárás meginditását, a miért az iskolamulasztók elleni kötelességüket teljesen elhanyagolták. Ohajtandó volna, hogy az efféle mulasztásban vétkes községek ellen más megyék is hasonló szigorral lépjenek föl.

— Robbanó szerek szállitása Oroszországba. Az oroszországi vasutak dynamitot ezentul — valamint más robbanó szert is — csak akkor szállithatnak, ha a szállitmány az orosz cs. kormánytól kerül feladásra. Ennek folytán a magyar és osztrák vasutak igazgatóságai értesitették az alattas állomásokat, hogy robbanó szereket Oroszországba való továbbitás végett ne vegyenek föl.

— Ember és kuguár közti harcz. A san-franciscoi „Alta" egy igen érdekes harczot ir le, mely Kern tartományban Kaliforniában egy kuguár, vagy amerikai oroszlán és egy félkaru juhász közt fejlődött. Egy Gaffney nevü tijoni juhász ezelőtt kevés héttel borzasztó harczot vivott egy kuguárral, a nélkül, hogy egyéb fegyvere lett volna, mint egy szikladarab és egy fütykös. Legnevezetesebb azonban a dologban az, hogy Gaffney félkaru ember. A juhászt egy éjjel nagy zaj ébreszté fel és ő oda futott, honnét a hang jött, hol nyája állott és egy kuguárt pillantott meg, mely épen egy bárányt akart elhurczolni. Gaffney azonnal megtámadta a ragadozó állatot és kövekkel elhajtotta azt s igy megmentette a bárányt. Más napon azonban a kuguár vissza tért és egy mélyedésben lesben állott. Gaffney itt is megpillantotta nyája ellenségét és mindketten egy ideig farkasszemet néztek egymással. A kuguár jól érezte, hogy nem sikerülend a rablás harcz nélkül. Az állat a mélység fenekén volt és a meredek sziklafalakon felfelé kellett mászniа, hogy elérje a magaslaton legelő nyájat. Méregette a magasságot, végre egy roppant szökéssel annyira felkapaszkodott, hogy a mélység szélét elérte körmeivel, alig két lépésnyire Gaffneytől. Ez oda ugrik és fütykösével borzasztó csapást mér az állat orrára, ugy hogy az azonnal lefelé gurul. E kudarcz a kuguárt még inkább felbőszité s most még egyszer ugrott a mélység szélére és azt ismét elérte körmeivel, épen azon perczben, melyben Gaffney fütykösét felemelte, hogy második csapást mérjen rá, de ekkor a szikla engedett s Gaffney és az oroszlánnal együtt legurult a mélységbe. Gaffney nem sérült meg, mivel a kősziklákkal vegyes föld a bukást veszélytelenné tette, a mélység fenekére érvén, nem veszté el lélekjelenlétét és védte magát fütykösével a fenevad ellen. De a kuguár ekkor oly dühös lett, hogy a harcz Gaffneyra nézve válságossá kezdett válni. E perczben Gaffney óriásebe segitségére jött urának s a kuguárra rontott, Gaffney maga pedig fölkapva egy szikla darabot, azzal ugy vágta az állatot fejbe, hogy ennek koponyája azonnal széthasadt. A kuguár hét fél lábnyi hosszuságu volt.

Rövid hirek. Bécsből tegnapelőtt ismét egy Kohn Ferdinánd nevü uzsorást utasitott ki a rendőrség. Az illető 32 éves lembergi születésü. — **Orgyilkos.** Nagyharsányban (Baranya m.) egy Margit János nevü jómódu földmüvesre e hó 12-kén valami gonosztevő az ablakon át rá lőtt. A fegyver ficzkóval és söréttel volt megtöltve s egy sörét Margitot nyakán megsebezte. A tettesnek sikerült elillanni. — **Vörheny** ütött ki Siklóson a gör. kel. iskola tanulói közt s pedig oly mértékben, hogy néhány nap alatt 20 gyermek megbetegedett. Az iskolát bezárták.

— **Szemere Miklós** igen tisztelt barátunk minapi szép költeményével — bármennyire vigyáztunk is rá — ismét baj esett. A 4-ik, 5-dik és 6-ik szak egy szakká van szedve, a 6-ik pedig ott van szétszakitva, a hol nem kellene, mi mindenesetre hiba. No, de meg is kaptuk érte a leckét, hozván a mai posta a következő feddő poémát:

A dühös poeta.

(Csávolszkyhoz).

Rossz öts! te, az „Egyetértés"
Perduellis szerkesztője!
Verseim agyontiprója!
Jöjj elém, currente pede,
„Ad verbum audiendum
Poeticum!" állj elém, hogy
Szétlapitsam a fejed,
Szétroppantsam derekad,
Sőt, halálra kinozzalak
Lasztóczi rossz szivarokkal!
Hogy mersz te a költők ellen
„Majestatis laesae crimen"-t
Elkövetni? büntelen
Szülöttei orrat, fület
Egymáshoz ragasztani!
Egy szóval, hogy merészletted
Homonnai epistolám
Három, külön álló tagját
Egybegyurni, s az egyiknek
Lábát elvágni bokában?
Hát Procrustes ágya-é
Szerkesztő uram! lapod? —
S nem tudod-é, hogy a költők
Haragja irtóztató?!
Pellengérhez köt: czenk, önző,
Hütlen mamelukokat;
Gonosz miniszterekt bitóra
Itél; — müveit gyalázó
Kritikust pokolba küld;
Feleségét — miként Heine
Elválással fenyegeti
Ha verseit nem dicséri;
S ha sajtóhibák, — fejére
Szamárfüleket biggyesztnek,
Bősz dühében: összevissza,
Czifra áldással tetéz
Élőt, s holtat; Guttenberget
Kádmust, lapot, szerkesztőket,
Korrektort, s bötüszedőt!

Szemere Miklós.

Szinház, müvészet.

— A Herminatéri szinházban ma este tartották a szerződés nélkül maradt vidéki szinészek második előadásukat. A Zsidó honvédet adták meglehetősen üres ház előtt. A karzat sokat tapsolt s átalán az egész közönség, melynek soraiban Lukácsynét s Felekyéket egész családostul ott láttuk, sok jóakarattal nézte végig a 10 órán tulra kinyult előadást. Jövedelem, ha volt, nagyon kevés lehetett.

— A budai kör f. hó 19-én este szini előadással s tombolával egybekötött estélyt rendezett, mely kiválóan sikerült. Az „Aszalay uram leányai" czimü vigjátékot adták elő mükedvelők, kiknek ügyes, routinirt játékát már az előbbi előadásokból ismeri a közönség. Az előadásra tombola, majd táncz következett, melyben nagy számmal vettek részt a budai szépek. A kedélyes, magyar zamatu mulatságnak csak a pirkadó hajnal vetett véget.

— Jótékonyczélu hangverseny. Székely Imre tanitványai ma a Pestmegye által ingyen átengedett megyei nagy teremben hangversenyeztek a szegedi károsultak javára. A szép számu hallgatóság jobbára az ifju növendékek rokonai és ismerői köréből került ki. Tetszés nyilatkozatokban nem volt hiány. A jótékony czélra meglehetős összeget juttat a bevétel.

— Nagykörösön e hó 23-án hangversenyt rendeznek a szegedi károsultak javára. A hangversenyben részt vesz Horváth Attilla, az ismeretes világtalan zongoramüvész is.

— Kalocsáról irják nekünk, hogy az ottani jótékony nőegylet a szegedi vizkárosultak javára mükedvelő szini előadásokat rendezett. Előadattak „A nőuralom," „Becsületszó," „A légyott," „A regény vége," „A vén bakancsos és fia," „Oh azok a férfiak" és a „Sárga csikó." Az előadájövedelme 500 frt, mely rendeltetése helyére már elküldetett.

— Diszelőadás a bécsi udvari szinházban. Az udvari operaszinházban lázas tevékenység uralkodik s folynak a próbák az april 24-én előaadandó két ünnepi játékra. — Az előadás, melyre a főudvarmesteri hivatal már szétküldötte a meghivókat, az „An der Donau" ünnepi játékkal kezdődik, melyet Saar Ferdinánd irt, melyben a Burgszinház egész személyzete fellép. Az előadást a második, Jauner által tervezett ünnepi játék zár be, melyben a monarchia különféle nemzetiségei fognak szerepelni. Magyarország is képviselve lesz. Felzendül pusztán a czimbalon s Soldosné énekel nemzeti dalokat, majd felhangzik a távolból a mindinkább erősbődő czigányzene, kilép Rácz Pál, huzza a csárdást Doppler „Ilkájá-"ból s lejti először két, majd több pár a tüzes magyar tánczot. — Lesznek azon kivül ausztriai, tiroli, szláv tánczok és énekek is. A jelmezek mind eredetiek és „otthon" készültek lesznek.

Egyletek, társulatok.

— A Petőfi-társaság ma délelőtt 10 órakor tartotta meg april havi felolvasó ülését Északy Károly elnöklete alatt. Közönség szép számmal volt jelen az ülésen s élénk érdekkel hallgatta a felolvasásokat, melyeknek sorát P. Szathmáry Károly nyitotta meg „Nyelvünk szépségei" czimü értekezésével. Kiemelte a többek között felolvasó, hogy valamely nyelvnek állását a többi felett annak ősrégisége hangsulyozhatósága, lágysága, érthetősége, s mindezek melletti rövidsége, továbbá kifejezésbeli gazdagsága határozza meg. Nyelvünk pedig mindezen tulajdonságokkal bir, s ezeket példákkal illusztrálta. Előadta a magyar nyelv költői használhatóságát, a mennyiben az erős szenvedályeket, kitöréseket, harczot, vihart megfelelő erős kifejezésekkel tud festeni, mig másfelől a lágy érzelmeket, szerelmet, méla but, stb. szintén lágyan tud kifejezni, s hogy nyelvünk mire képes hangzatotság tekintetében, fölhozta Sárosit, Arany Jánost, Petőfit, s a rimek nagy mesterét: Szász Károlyt. A mi a nyelvfejlesztést illeti, e tekintetben megelőztünk másokat; például hozta föl a németet. Hogy nyelvünk mennyire népszerü, eléggé bizonyitja az, hogy irodalmi nyelvünket (akár a jelent, akár régi iróinkat tekintve) az utolsó földmives is megérti, mig ellenben pl. Hugo Viktort nem érti a franczia köznép, sem pedig régibb irót. Ép ugy van az angol és németnél is. Az ujabb fejlettségü nyelvekről szó sem lehet, pl. a románnál; mert ott épen mit sem ért a paraszt az urak beszédjéből. A példákkal élénken illusztrált kedélyes értekezés derült hangulatban tartá a közönséget, s az értekezőt megéljenezték. Ezután Komócsy József olvasta föl Tóth Endrének: „Az elhagyott küszöb" czimü költeményét. — Végül Szana Tamás „Egy kéthónapos csecsemő élete" czimü elbeszélést olvasott föl Bodon Józseftől. A humorral irt beszély egy lelencz sorsát irja le, kit a kapu alatt találnak, jószivü czelédek gondoznak, s a kinek érdekében a szülők föltalálása végett megmozdul az az ezer éves öreg is, a kinek neve Törvény apó, — de nem lehet föltalálni őket. Az anya, midőn kis gyermekét a kapufélfára bizta, a Dunába temette gyalázatát, a csábító pedig Párishan mulat. Végül meghal a kis fiu is, s a történet szereplői közül nem marad más, mint az apa, lélekfurdalásaival; s ez a büntetése. — A felolvasásokat zárt ülés követte.

— A népnevelők pesti egylete ma tartá évi közgyülését Tanos Imre elnöklete alatt. A mult évi müködés ecsetelése után bejelenté az elnök, hogy két szakosztály megalakult és müködését megkezdette. Az egyesületi lap kiadása iránt Weiszman testvérekkel a szerződés megköttetett; a kiadók kivánatára a közgyülés egyszersmind 100 frt előleget szavazott meg. Arra a választmány azon inditványát tárgyalták, hogy a szegedi árvizkárosult tanitók segélyezésére a közgyülés 30 frtot szavazzon meg. Az összeg elenyészőleg csekély levén, daczára, hogy az egylet bőven nem adakozhatik, mégis Gyurkovics B. inditványára az adományösszeg 100 frtban állapittatott meg. Csernyey Gy. volt néptanitó ajánltatni fog az Eötvös-alap bizottságának segélyezésre. Weisz B. F. egy fontos eszmét penditett meg: a tanitók életbiztositásának ügyét. A szegény sorsban elhalálozó tanitók özvegyei s gyermekei a legnagyobb nyomornak kitéve maradnak a világon. A segély, melyet egyik-másik alap adhat, korántsem oly nagy, hogy tisztességes állapotot biztosithasson a siró családnak. Az életbiztositás eszméjét ajánlja a választmány figyelmébe, hogy foglalkozzék vele. Schmied inditványára a hirlapok szerkesztőségei fel fognak kéretni, hogy a tanitók fegyelmi ügyeit addig ne közöljék, mig az egyesület nem fogja választmánya utján a tárgyilagos tudósitást beküldeni.

KÖZGAZDASÁG

Vasárnapi tőzsde. Jobb külföldi esti árfolyamokra a hangulat vissza nyerte nyugodtságát. Osztrák hitelrészvények 245.80—246.50 élénken volt forgalomban. Magyar hitelrészvények 232.50—233, magyar aranyjáradék 88.55—88.65 vásároltatott. Drasche-féle részvény 59.50-től 60-ig vásároltatott.

Vidéki-piaczok.

Kecskemét, april 18. Hektoliterenként: Buza 5.80—6.25, elegyes 3.90—4.06, rozs 3.55—3.90, árpa 3.25—3.42, zab 2,28—2.60, tengeri 3.25—3.42, burgonya 0.70—1.02.

Temesvár, april 18. Buza 7.20—7.70, rozs 4.70, árpa 4.90, zab 5, tengeri 4.

Szolnok, apr. 19. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az e hó eleje óta tartós kedvezőtlen időjárás miatt heti piaczainkra felette kevés gabna hozatik be és a kinált buza és tengeri nyomott hangulat mellett alacsony árakon kel.

Vegyes közlemények.

A mezőtúr-szarvasi vasut épitésének elnyerésére tegnap 11 irásbeli ajánlat adatott be a tiszavidéki vasut igazgatóságánál, és mint közöltük, csakis május hó 19-ke után fog elhatározva lenni, hogy melyik ajánlat fogadtatott el. Ezen eljárás nem érthető és mindenesetre csak is a vasutat garantirozó Szarvas városa és a nevezett vasut részvényeseinek rovására történik és igazolja ismét azon általánosan ismert tényt, hogy a tiszavidéki vasutnak cseh müszaki igazgatósága ugyancsak csehül igazgatja a dolgokat. Mindenki tudja, ki Magyarországban már valamit épitett, hogy a vasuti munkáknak fő idénye április, május és junius hava, és ha a tiszavidéki vasut a dolgokat ugy intézi, hogy az ajánlatok beadása után azonnal — mint ez mindenütt elfogadott szokás — a munkák egy vállalkozónak oda itéltetnek, ez esetben legalább is 4—5%-kal olcsóbb ajánlatokat nyert volna, mert a földmunkákat most, azaz april hó végével megkezdeni junius eleje helyett, roppant nagy különbséget képvisel, ugy szinte azon körülmény, hogy ha most fog a vállalkozó hozzá a szükséges anyagok szétfuvarozásához, mint ha ezt csak jun. jul. teheti. A munkák befejezési határideje f. é. október 31-ke, tehát sáros, lucskos idő beálltára, mit el lehetett volna kerülni, ha a tiszavidéki vasut ugy intézkedik, hogy ezen 180—190 ezer frtnyi munka odaitélésére ne legyen igazgatóságának több mint egy hóra szüksége, mit minden formalitás mellett 3 nap alatt el lehetne végezni ée különösen a jelen esetben, midőn a társulat már 2 éve hogy bibelődik ezen kis ügygyel.

Lisztiparunk érdekében. A Magyarországból, Cseh-Morvaország- és Szilériába menő lisztszállitmányok rendszerint csak 5 tonnás kocsirakatokban adatván fel szállitás végett a vasutokon, a magyar vasutak tekintettel a lisztforgalom élénkebbé tételére, az osztrák vasutaknál kieszközöltek, hogy a lisztszállitmányok már 5 tonna fel dásánál is, a nevezett tartományokra nézve fennálló kivételes dijszabások mérsékelt dijtételei mellett szállittassanak.

Ezen a magyar malomiparra oly kedvező rendszabály mult 1878-iki deczember hó 1-ével lépett életbe; s már a lefolyt rövid idő alatt is oly kedvező sikert eredményezett, hogy az a nevezett tartományok malomtulajdonosainak féltékenységét felébresztette, s ezen reánk nézve oly kedvező rendszabály ellen az osztrák vasutaknál is befolyásukat annyira érvényesitették, hogy azok vonakodnak ezen rendszabályt továbbra is fenntartani.

Az osztrák vasutak — az ujabb tárgyalások meginditása óta a magyar vasutak élénk óhaja daczára is vonakodtak a lisztszállitmányokat a gabonaszállitmányok felett bármily előnyben is részesiteni. Most azonban az egyik osztrák vasut ezen ügyet azan javaslattal igyekszik saját érdekükben eldönteni, hogy 5 tonna feladásánál a lisztszállitmányok az emlitett kivételes dijszabások dijtételeinek 10%-ali felemelése mellett szállittassanak.

A magyar vasutak aligha nem lesznek kénytelenek ezt is elfogadni; mindazáltal igen jó lenne, ha a magyar kormány figyelmét a kérdéses ügyre kiterjesztené és a szükségesnek és a hasznosnak mutatkozott eddigi kedvezményt mezőgazdaságunk, de különösen a malomipar érdekében fenntartani igyekeznék.

A keleti marhavész Markos községben Háromszék megyében kiütött.

⁂ **Uj postahivatal.** Nyitramegye Sopornya községben f. évi április hó 21-én egy önálló postahivatal lép életbe, mely levél, és 2 fél krg. sulynál nem nehezebb kocsiposta szolgálattal, továbbá a belföldre nézve 200 frtig terjedő pénzutalványok és utánvételek fölvételével és kézbesitésével, illetőleg kifizetésével lesz megbizva; — a külföldre szóló, vagy onnan érkező utalványok és utánvételekre nézve pedig az e részbeni átalános szabályokhoz kell alkalmazkodni. E postahivatal a szeredivel a Sopornya-Szered közt berendezett naponta egyszeri gyalogküldöncz postajárat által lesz összekötve, mely Sopornyáról d. e. 9 órakor elinditva, Szeredre d. e. 10 óra 40 perczkor érkezik és csatlakozik a szered-nagyszombati d. e. 11 óra 40 perczkor induló vonathoz; ellenben visszaindittatik a diószeg-szeredi lovasposta érkezte után d. u. 3 órakor, s érkezik Sopornyára d. u. 4 óra 40 perczkor. Az uj postahivatal kézbesitési körébe Sopornya, Patta és Köpösd községek, nemkülönben Kövecses puszta osztatik be.

Napirend április 21-én.

Naptár. Hétfő. Kath.: Anzelm. Prot.: Adolár. GörögOrosz: April 9. Nap kél 5 óra 5 perczkor. Nyugszik 6 óra 5 1 perczkor.
Muzeumban nyitva van a természetek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Akadémia III. osztályának ülése délután 5 órakor.
Főv. pénzügyi bizottság ülése d. e. 10 órakor.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. nyitva.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.
Az állatkert nyitva egész nap.

Árverések. Schmidt Mária 5818 frtra b. gyárutczai házrésze és telke, 11,118 frtra b. váczi-körüti házrésze, 554 frtra, 176 frtra és 311 frtra b. kőbányai őhegyi szőllői a a bpesti tvszéknél (II. árverés május 30) Fischer M. L. 10,866 frtra b. ingatl. bpesti tvszék d. e. 10 órakor. Eberling Ferencz 2907 frtra b. budai szőllői, I—III. ker. jbir. d. e. 10 órakor. Schmidt Jakab 3658 frtra b. ingatl. I—III. jbir. d. e 10 órakor. Mayer József 17,880 frtra b. ingatl. I—III. jbir. d. e. 10 órakor.

Hajóforgalom április 19-én.

A főv. Dunabalparton a következő vizijármüvek kötöttek ki: Neuschlos Károly 20 talpja 500 mm. deszkával Komáromból. Fleischmann Imre „János" nevü mh. 1299 mm. liszttel Futakról. Haasz Lipót 8 talpja üres Garamból. Luczenbacher Pál mh. 2800 mm. kőszénnel Tóthról. Zsivanovits és Vuits „Magyar" nevü mh. 520 meter tüzifával Bokinból. Freund Jakab és fiai „Jakab" nevü mh. 1004 mm. buza, 281 mm. kukoricza és 154 mm. árpával Tolnáról. Wallenfeld Károly mh. 80 met. falkővel Visegrádról. Wallenfeld Károly mh. 80 met. falkővel Visegrádról. Győri gőzhajótársaság uszályhajója 437 mm. buza, 144 mm. vas, 24 mm. rongy és 201 mm. kukoriczával Panesováról. Auer József mh. 480 mm. cement messzel Vürgből (Tyrol).

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilt-tér.

Az összes
GLEICHENBERGI
ásványvizek
friss töltésben kaphatók
Édeskuty L. m. k. udv. ásványviz-szállitó
főraktárában.
AZ IDÉNY KEZDETE GLEICHENBERGBEN
(vasuti állomas *FELDBACH*.)
Május 1-seje.
Lakásra megrendeléseket a fürdő-igazgatóság ingyen eszközöl.

Budapesti szinlapok.

Hétfő, április 21-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A velenczei kalmár.

Szinmü 4 felv. Irta Shakespeare. Forditotta Ács Zsigmond.

Személyek:

Velenczei doge	Ujházy	Lorenzo	Benedek L.
Marocczoi hg.	Kovács	Shylock	Egressy
Arragoni hg.	Kőrösmezei	Tubal	Benedek J.
Antonio	Beresényi	Lancelot	Vizvári
Bassanio	Nagy I.	Öreg Gobbo	Sántha
Gratiano	Halmai	Portia	K. Jászay M.
Solanio	Pintér	Nerissa	Molnárné
Salarino	Hetényi	Jessica	Csillag T.

Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

A ZENGŐ ANGYALOK.

Látványos szinmü dalokkal 4 felv. Roderich Fels eredetije után magyarositotta Rákosi Jenő. — Személyek:

Orion tündér	Együd	Amália	H. Dancz N.
Ariel	Csatai Zs.	Czuppan	Horváth
Kardos Ernő	Eőry	Káli	Jáni
Magdolna	Rákosi Sz.	Reszelő Janesi	Solymosi
Rétes Lidi	Geröffyné	Szöszke Peti	Bakonyi
Kerepes	Karikás	Benzuminy	Egri
Rudas	Tihanyi	Rezes György	Pártényi
Aspazia	Szőcs K.	Hajmáskööné	Klárné

Kezdete 7 órakor.

Budapest, nyomatot. Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya, (rostély